

(f) Explain briefly about the role of God in Yoga.

যোগৰ ক্ষেত্ৰত ভগৱানৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What does Bhagavad Gita say about Yoga?

ভগৱদ গীতাই যোগৰ বিষয়ে কি কৈছে?

(h) Explain briefly the four types of Dhyana in Jainism.

জৈনবাদৰ চাৰি প্ৰকাৰ ধ্যানৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Explain briefly the importance of Niyamas in Yoga Sadhana.

যোগ সাধনৰ নিয়মৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions (any one): 10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো এটি):

(a) Discuss the Citta and Cittavritti of Yoga philosophy.

যোগ চৰ্মাৰ চিত্ত আৰু চিত্তভ্ৰান্তিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Explain the Eight-fold Path of Yoga.

অষ্টাংগ যোগৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the essence of Yoga.

যোগৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

2023

PHILOSOPHY

Paper : PHLSE6042

(Yoga Philosophy)

Full Marks : 50

Pass Marks : 20

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Choose the correct answer (any five): 1×5=5

স্তম্ভ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (যি কোনো পাঁচটি):

(a) Yoga-varitika is written by

যোগ-ভাৰটিকৰ লিখক হৈছে

(i) Vijnanabhiksu

বিজ্ঞানভিক্ষু

(ii) Vacaspati

বাকস্পতি

(iii) Patanjali

পতঞ্জলি

(iv) Sridhara

শ্ৰীধৰ

(b) Yoga-sutra is divided into

যোগসূত্রক ভাগ কৰা হৈছে

(i) two parts
দুটা অংশত

(ii) three parts
তিনিটা অংশত

(iii) four parts
চাৰিটা অংশত

(iv) five parts
পাঁচটা অংশত

(c) Viparyaya is a kind of

বিপর্যয় হৈছে এক প্ৰকাৰ

(i) Cittabhumi
চিহ্নভূমি

(ii) Cittavritti
চিহ্নভুক্তি

(iii) Klesha
ক্লেশ

(iv) Ashtangayoga
অষ্টাঙ্গযোগ

(d) According to Yoga, Citta means

যোগৰ মতে চিত্ত হ'ল

(i) Buddhi, Ahankara and Manas
বুদ্ধি, অহংকাৰ আৰু মন

(ii) Prakriti
প্ৰকৃতি

(iii) Mind
মন

(iv) Soul
আত্মা

(e) Which among the following is not included under the kinds of Cittavritti?

তলৰ কোনটো চিহ্নভুক্তিৰ প্ৰকাৰ নহয় ?

(i) Pramana
প্ৰমাণ

(ii) Nidra
নিদ্রা

(iii) Avidya
অবিদ্যা

(iv) Smriti
স্মৃতি

(4)

(f) Meditation of God helps the concentration of

ভগৱানক ধ্যান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মনোযোগ দিয়াৰ বাবে
_____ সহায়ক হয়।

(i) Mind
মন

(ii) Heart
হাৰ্ট

(iii) Soul
আত্মা

(iv) Five sense organs
পঞ্চ ইন্দ্ৰিয়

(g) Patanjali Yoga is also known as

পতঞ্জলি যোগক জনা যায়

(i) Raj Yoga
ৰাজযোগ হিচাপে

(ii) Bhakti Yoga
ভক্তিযোগ হিচাপে

(iii) Karma Yoga
কৰ্মযোগ হিচাপে

(iv) Hatha Yoga
হাথযোগ হিচাপে

KB23/684

(Continued)

(5)

(h) According to Patanjali, God is never
পতঞ্জলিৰ মতে ভগৱান কেতিয়াও _____ নহয়।

(i) free
মুক্ত

(ii) in bondage
দাসত্ব

(iii) without purpose
উদ্দেশ্যহীন

(iv) cruel
নিষ্ঠুৰ

(i) Who is the founder of Yoga system?

যোগ দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তক কোন?

(i) Sankaracharya
শংকৰাচাৰ্য

(ii) Patanjali
পতঞ্জলি

(iii) Buddha
বুদ্ধ

(iv) Mahavira
মহাবীৰ

KB23/684

(Turn Over)

(6)

(i) Two levels of mental life conducive to Yoga are

যোগত উপনীত হোৱাৰ বাবে — দুটা মানসিক স্তৰ সহায়ক হয়।

(i) Ksipta and Mudha

ক্ষিপ্ত আৰু মুধ

(ii) Ksipta and Viksipta

ক্ষিপ্ত আৰু বিক্ষিপ্ত

(iii) Mudha and Viksipta

মুধ আৰু বিক্ষিপ্ত

(iv) Ekagra and Niruddha

একগ্রা আৰু নিকৰ্দ্ধ

2. Answer the following questions (any five) : 2×5=10

নিম্নলিখিত প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটি) :

(a) What is Yoga in Bhagavad Gita?

ভগৱদ গীতাৰ মতে যোগ কাক বোলে?

(b) What are the main types of Yoga?

যোগৰ মূল প্ৰকাৰবোৰ কি কি?

(c) What are the five concepts of Yoga?

যোগৰ পাঁচটা ধাৰণা কি কি?

(d) What are the four principles of Karma Yoga?

কৰ্মযোগৰ চাৰিটা নীতি কি কি?

KB23/684

(Continued)

(7)

(e) What is the real meaning of Yoga?

যোগৰ মূল অৰ্থ কি?

(f) Do Jaina practice Yoga?

জৈন ধৰ্মনে যোগ চৰ্চা কৰেনে?

(g) What are the five practices of vow of Jainism?

জৈনধৰ্মৰ শপতৰ পাঁচটা মহত্ব কি?

3. Answer the following questions (any five) : 5×5=25

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটি) :

(a) What does Buddhism say about Yoga?

বুদ্ধধৰ্মে যোগৰ বিষয়ে কি কৈছে?

(b) What is the role of Yoga in Jainism?

জৈনধৰ্মত যোগৰ ভূমিকা কি?

(c) What are the elements of Yoga in Buddhism?

বুদ্ধধৰ্মৰ মতে যোগৰ উপাদানবোৰ কি কি?

(d) Why is Yoga Philosophy important? Explain briefly.

যোগ দৰ্শন কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Explain briefly the significance of Pranayama.

প্ৰণায়ামৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

KB23/684

(Turn Over)